

Mateusz Chrzanowski

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

m.chrzanowski@prokonto.pl

Sprawozdanie z LVI Zjazdu Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego

W dniach 29–31 maja 2014 roku w Lublinie, z okazji LVI Zjazdu Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, odbyła się Konferencja Naukowa „25 lat transformacji ustrojowej w Polsce i w Europie Środkowej”. Miejszem obrad był gmach Instytutu Informatyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Organizowanie Zjazdów ma wieloletnią tradycję. Odbywają się corocznie, nieprzerwanie od 1958 roku, w kolejnych ośrodkach uniwersyteckich. Konferencje cieszą się wysokim prestiżem w środowiskach naukowych. W tegorocznej konferencji wzięło udział ponad 150 uczestników – specjalistów w zakresie prawa konstytucyjnego z większości ośrodków uniwersyteckich w Polsce. Obecni byli także goście zagraniczni oraz przedstawiciele praktyki prawniczej z Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Stanu, Sądu Najwyższego, Sejmu, Senatu, Kancelarii Prezydenta RP i organów władzy wykonawczej.

Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej przy współpracy z Fundacją Absolwentów UMCS. Komitet Naukowy tworzyli: prof. dr hab. Ewa Gdulewicz, dr hab. Sławomir Patyra, zaś w skład Komitetu Organizacyjnego wchodziło: dr hab. Wojciech Orłowski, dr Paweł Sadowski, mgr Mateusz Chrzanowski, doc. dr Wojciech Zakrzewski, dr Grzegorz Koksanowicz, mgr Wojciech Mojski, Marek Woźnicki.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw., Minister Ewa Polkowska – Szef Kancelarii Senatu, Minister Maciej Berek – Prezes Rządowego Centrum Legislacji, Krzysztof Hetman – Marszałek Województwa Lubelskiego, oraz Prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk.

Uczestników przybyłych na Zjazd przywitał Kierownik Katedry Prawa Konstytucyjnego UMCS dr hab. Wojciech Orłowski. Następnie uroczystego otwarcia konferencji dokonał JM Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej dr hab.

Stanisław Michałowski, prof. nadzw. W dalszej kolejności zabrała głos Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, która wręczyła prof. dr hab. Ewie Gdulewicz księgę jubileuszową z okazji 70. rocznicy Jej urodzin.

Pierwszego dnia obrad odbyły się dwie sesje panelowe. Moderatorem pierwszej z nich był prof. dr hab. Zbigniew Witkowski. W tej części referaty przedstawili: prof. dr hab. Maria Kruk-Jarosz – *Konstytucyjny system rządów – założenia i praktyka*, dr hab. Ryszard Mojak, prof. nadzw. – *Geneza i uwarunkowania społeczno-polityczne uchwalenia Konstytucji RP*, prof. dr hab. Marek Zubik – *Równowaga budżetowa jako wartość konstytucyjna*, prof. dr hab. Jerzy Jaskiernia – *Wpływ organizacji międzynarodowych na transformację ustrojową w państwach Europy Środkowej i Wschodniej*.

Po przerwie obiadowej rozpoczęła się druga sesja, której przewodniczył prof. dr hab. Andrzej Szmyt. Wygłoszono następujące referaty: prof. dr hab. Lech Garlicki – *Ochrona praw jednostki w XXI wieku (globalizacja – standardy lokalne – dialog między sądami)*, prof. dr hab. Bogusław Banaszak – *Wolności i prawa jednostki w okresie transformacji ustrojowej*, prof. dr hab. Anna Łabno – *Idea solidaryzmu w doświadczeniach ustrojowych III RP*.

Drugiego dnia obrad odbyły się sesje panelowe obejmujące liczne referaty, nad którymi toczyły się gorące dyskusje.

Moderatorem pierwszego panelu był prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki. Referaty przedstawili: prof. dr Karel Klima – *Konstytucyjne prawo porównawcze i wkład systemów konstytucyjnych krajów Europy Środkowo-Wschodniej do nauki*, dr Ivan Halasz – *Podobieństwa konstytucji państw Europy Środkowej po 1989 r. i obecnie*, doc. dr Jiri Jirasek – *Znaczenie Karty Podstawowych Praw i Wolności*, dr Tomas Majercak – *Prezydent w Konstytucji Republiki Słowackiej – geneza, zmiany i perspektywy*, dr hab. Andrzej Bisztyga – *Transformacja ustrojowa poradzieckich państw Azji Środkowej*, dr Radosław Grabowski – *Proceduralne elementy stabilizacji ustrojowej państw Europy Środkowo-Wschodniej oraz dr Artur Olechno – Państwo w stanie zagrożenia – zasada konstytucjonalizmu na Ukrainie*.

Drugi panel dotyczył konstytucyjnego systemu organów państwowych. Przewodniczył mu prof. dr hab. Marian Grzybowski. Referaty przedstawili: prof. dr hab. Andrzej Bałaban – *Prawna sytuacja władzy sądowniczej w Polsce*, dr Marek Jarentowski (Kancelaria Senatu) – *System rządów w Polsce w zakresie relacji między Rządem a Senatem z uwzględnieniem jego pozakonstytucyjnych źródeł*, dr Adam Dudzic (Wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych Kancelarii Sejmu) – *Deficyt ustawodawczy Sejmu RP po wejściu Polski do UE*, mgr Piotr Kędziora (Dyrektor Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu) – *Wybrane instytucje dotyczące postępowania ustawodawczego wprowadzone do regulaminu Sejmu w kadencjach IV i V i ich wykorzystanie w praktyce parlamentarnej*, dr Bogusław

Przywora – *Przemiany ustrojowe polskiej służby cywilnej na tle orzecznictwa TK*, dr Jarosław Czerw – *Nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w świetle przepisów Konstytucji RP i samorządowych ustaw ustrojowych*, dr Krzysztof Urbaniak – *System rządów w brytyjskiej praktyce konstytucyjnej*, dr hab. Sławomir Patyra – *Wpływ uprawnień Prezydenta RP w procesie ustawodawczym na politykę Rady Ministrów*, dr Grzegorz Koksanowicz – *Ewolucja organów kierowniczych Sejmu w okresie transformacji ustrojowej (1989–1997)*.

W ramach trzeciego panelu pod przewodnictwem dr. hab. Piotra Tulei wygłosili referaty: dr hab. Ryszard Chruściak – *Konstytucjonalizacja prawa do informacji publicznej – uwagi na tle art. 61 Konstytucji RP*, dr Monika Florczak-Wątor – *Status konstytucyjny podmiotów prywatnych wykonujących zadania publiczne*, dr Anna Deryng – *Rola, znaczenie oraz formy działania Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w zakresie ochrony praw człowieka*, dr Marta Kłopocka-Jasińska – *Konstytucyjny standard prawa do sądu a zasada prawdy materialnej – uwagi w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, dr Martin Božek – *Problem podstaw prawnych ingerencji służb specjalnych w prawa i wolności jednostki w drodze uprawnień operacyjnych. Zarys problemu na tle uwarunkowań konstytucyjnych*, mgr Marcin Olszówka – *Transformacja zasady oddzielenia Kościoła od państwa w Polsce w latach 1989–1997*, dr Paweł Sadowski – *Ochrona praw i wolności obywatelskich z perspektywy europejskiej – działalność Europejskiego Ombudsmana*, mgr Wojciech Mojski – *Wolność wypowiedzi a podmiotowe prawa wyborcze w Polsce*.

Podsumowania oraz zamknięcia Zjazdu dokonał dr hab. Wojciech Orłowski, który podziękował uczestnikom za aktywny udział w konferencji, zaś patronom oraz partnerom – za pomoc w jej organizacji. Należy uznać obrady za owocne, gdyż zaprezentowanym referatom towarzyszyły liczne dyskusje. Konferencja posłużyła wymianie doświadczeń z zakresu przemian ustrojowych nie tylko w Polsce, ale również w innych państwach naszego regionu Europy, co pozwoliło na zwrócenie uwagi na wiele istniejących problemów. Nowością podczas Zjazdu była transmisja internetowa z obrad oraz zapisy wideo z ich przebiegu, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.